

Obsah

KUDY NA HITLERA?	19
Originalita pohledů Rainera Zitelmannna	
Prof. Michal Stehlík	

ÚVODNÍ SLOVO	25
Karla Otmara von Aretin	

PŘEDMLUVA	29
K vývoji současného historiografického bádání	
na téma Hitler a národní socialismus (1996–2020)	

Hitlerův světonázor (Weltanschauung)	
a ideologie národního socialismu	36
Spor o <i>Hitlerovy dědice</i> Götze Alyho	42
Volksgemeinschaft – mýtus, příslib, skutečnost?	47
Jak moderní byl národní socialismus?	52
Národně-socialistická revoluce?	64
Nové hitlerovské biografie: Kershaw, Ullrich,	
Longerich, Pyta a Simms	68
Národní socialismus a antikomunismus	79

KAPITOLA I	83
Úvod	

KAPITOLA II	
Hitler a revoluce	107
1. „Takzvaná revoluce“ v listopadu 1918	107
2. Hitlerovo pojetí státu aneb „rebelem z nutnosti“	121
3. Hitlerova definice revoluce	127
4. Hitlerův pohled na revoluce v dějinách	131
Francouzská revoluce 1789	132
Vyhlášení Třetí republiky v září 1870	136
Revoluce 1848 v Německu	138
Židovští hybatelé revolucí jako „negativní příklad“ pro Hitlera	139
5. Hitlerovy revoluční požadavky	140
Od roku 1919 k Hitlerovu puči roku 1923	140
Problematika sladění revolučních požadavků s legitimními prostředky	141
<i>Odbočka: Pohrával si Hitler v srpnu 1932 s myšlenkou násilné revoluce?</i>	145
Hitlerovo pojetí národně-socialistické revoluce: jeden z největších historických otřesů, ovšem promyšlený a disciplinovaný	149
<i>Odbočka: „...A tak se z nás stali revolucionáři.“</i>	155
Význam národního socialismu pro světové dějiny: začátek obratu v dějinách	160
Pokračování nebo konec národně-socialistické revoluce? Hitlerovy rozporuplné postoje a Röhmova vzpoura	164

KAPITOLA III	177
Hitlerovy sociální cíle a jeho vztah k hlavním třídám moderní společnosti	
1. Hitler o významu a původu společenské otázky	177
2. Význam a opodstatnění koncepce „rovných příležitostí“ v Hitlerově sociálním programu	184
3. Hitlerův postoj ke společenským třídám a hierarchii moderní měšťanské společnosti	210
Buržoazie	211
■ Asociální postoje, opomíjená dělnická otázka, odmítání oprávněných požadavků dělníků	211
■ Ziskuchtivá chamtivost, „materialismus“	217
■ Kritika buržoazního nacionalismu	219
■ Buržoazní strany: žádný světonázor, pouhý boj o křesla v parlamentu	222
■ „Slabost, nedostatek rozhodnosti, nedostatek energie, zbabělost“	225
■ Neschopna politického vedení	233
■ Politické poslání buržoazie je u konce	236
Dělnická třída	243
■ Definice „dělnické strany“	243
■ Důvody Hitlerova zájmu o dělníka: dělníci jako „zdroj síly a energie“	247
■ Zlepšení pozice dělnictva ve společnosti, povýšení manuální práce	259
■ Sociální legislativa	266
Střední třída	269
Rolníci	272
4. Definice národního společenství (Volksgemeinschaft) v Hitlerově světonázoru (Weltanschauung)	276

KAPITOLA IV **303**
**Revoluční převrat v politice a ekonomice
restrukturalizace ekonomického systému
jako ústřední Hitlerovy cíle**

1. Podceňování významu ekonomických otázek v Hitlerově uvažování 303
 2. Hitlerovy názory na politickou ekonomii 307
 3. „Sekundární role ekonomiky“ a „priorita politiky“ 312
 4. Varování před provázaností zájmů mezi byznysem a politikou 326
 5. Trh a plán 332
 6. Soukromé vlastnictví a znárodnění 355
 7. Hitlerova kritika kapitalismu v jeho raných projevech 382
-

KAPITOLA V **391**
Hitler – oponent moderní průmyslové společnosti? Modernistické a anti-modernistické aspekty Hitlerova světonázoru

1. Agrární utopie jako nejvyšší cíl? Ke kritice nepochopení při výkladu funkce a implementace „Lebensraumu na východě“ v Hitlerově uvažování 392
Opodstatnění koncepce Lebensraumu v rámci Hitlerových ekonomických koncepcí: kritika ekonomické expanze a vize autarkie 393
 - Rozpor mezi nárůstem populace a životním prostorem 393
 - Růst německé ekonomiky jako příčina první světové války 394

■ Teorie „omezeného trhu“ jako argument proti strategii ekonomického růstu	397
■ Výsledek ekonomické expanze: disproporčnost v zemědělské a průmyslové oblasti, urbanizace a migrace z území státu	403
■ Lebensraum a vize autarkie	409
Vybudování náhradního zemědělského prostoru formou agrární kolonizace	422
Lebensraum jako zdroj surovin	425
Lebensraum jako odbytový trh	431
De-industrializace Ruska	434
<i>Odbočka: Hitlerova kritika vývozu kapitálu</i>	436
2. Hitlerovy názory na moderní průmyslovou společnost	439
Pozitivní Hitlerovy zmínky o moderní průmyslové společnosti	439
■ Soustavný růst životní úrovně jako základní předpoklad vývoje	439
■ Vysoce industrializovaná ekonomika Spojených států jako příklad	445
■ Hitler o industrializaci a technologickém pokroku	449
Hitler o ničení životního prostředí jako důsledku industrializace	455
3. Hitlerův vědecký pohled na svět a jeho kritika Rosenbergova a Himmlerova „mysticismu“	463

KAPITOLA VI	473
Hitlerovy koncepce a záměry v domácí politice	
1. Hitlerova kritika demokracie	473
Kritika „většinového principu“	473
Hitlerova kritika pluralitního politického systému:	
obecné blaho versus „zvláštní zájmy“	479
Demokracie jako forma vlády kapitálu	486
Demokracie jako znak úpadku a slabosti	490
Hitler o politické svobodě	492
2. „Historická menšina“ jako revoluční subjekt	495
Specifika hledání elit v období změn a teorie	
„historické menšiny“	496
Problematika hledání elit v období	
etablovaného systému	506
<i>Odbočka: Hitlerovo pravidlo: dělej rasové závěry</i>	
<i>na základě jejich schopností a nikoli vice versa</i>	519
3. Vůdcův stát	524
Hitler o ústavě a otázce následnictví	525
„Vůdcovský princip“	534
Diktátorství jako „nejvyšší forma demokracie“	538
Hitler o federalismu a unitářství	544

KAPITOLA VII 555
**Hitlerovo sebe-hodnocení v kontextu
politického světa**

1. „Levice“, nebo „pravice“? 555
 2. Národní socialismus jako syntéza
nacionalismu a socialismu 563
 3. Hitlerovy postoje k sympatizujícím a opozičním
politickým hnutím a systémům 568
 - Sociální demokracie 568
 - Komunismus 573
 - Hitlerův vztah k marxismu 577
 - Hitlerův vztah ke Stalinovi 583
 - Hitlerova kritika italského fašismu a revolučního
režimu generála Franca ve Španělsku 591
-

KAPITOLA VIII 599
Závěrečné postřehy

- Seznam zkratk použitých
v odkazech na archivy a prameny** 617
- Poznámkový aparát** 618
- Bibliografie** 672
- Jmenný rejstřík** 685
- Poznámka k českému překladu** 691
- O autorovi** 693